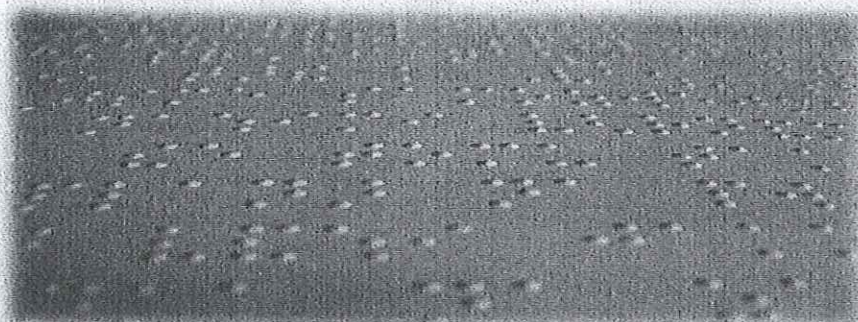
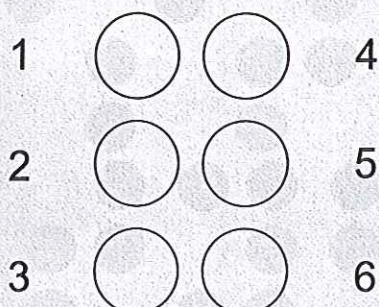

JAK ČTOU A PÍŠÍ NEVIDOMÍ

Braillovo bodové písmo, jako možnost číst a psát, je pro nevidomé jedinečným vynálezem. Ve dvacátých letech 19. století ho sestavil, od dětství nevidomý Francouz, Louis Braille (1809 - 1852). Zajímavou inspirací při vzniku písma pro nevidomé bylo tajné písmo, určené pro vojenské účely.

Soustavu braillské abecedy tvoří systém šesti bodů, tzv. šestibod. Každé písmeno je tvořeno jinou kombinací několika z těchto bodů, které mají určený tvar a definovanou velikost, vzájemnou vzdálenost a polohu tak, aby vše odpovídalo fyziologii hmatového vnímání.

Písmo je tištěno reliéfně a je tedy čitelné hmatem. Hmatové vnímání, jako jednu z cest kompenzace zrakového hendikepu, musí ale uživatel písma k tomuto účelu speciálně a dlouhodobě nacvičovat.

Bodovým písmem jsou tištěny knihy a časopisy. Píše se pomocí Pichtova psacího stroje nebo bodátkem na speciální tabulce.

Písmo je dnes rozšířeno po celém světě a jeho využití je všestranné. Speciální znaky různých světových abeced mají své braillské ekvivalenty. Vedle písmen a čísel je možné zaznamenat interpunkční znaménka, značky matematické, fyzikální, chemické a astronomické, ale také celý systém notového zápisu nebo šachovou notaci. Bodové písmo je využíváno i při práci s počítačem, kdy se na tzv. braillském řádku objevují informace z monitoru. Větší potřeba speciálních znaků si tu ale vynutila přidání dalších dvou bodů k základnímu šestibodu.

V minulosti byly a někdy ještě jsou užívány i jiné systémy reliéfního písma, jako např. písmo Kleinovo nebo Moonovo.

Braillovo bodové písmo zůstává ale základním prostředkem gramotnosti nevidomých, a to i při konfrontaci se zvukovými záznamy. Hraje významnou roli při vzdělávání, zaměstnávání, trávení volného času a při řešení mnoha každodenních problémů lidí s vážným postižením zraku.

